

February 2025 | SV

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL

Available Languages:

LEDARE

Ledare

När vintern nu motvilligt ger plats åt våren välkomnar EESK mars månad med en rad viktiga evenemang där ungdomars och det civila samhällets röster kommer att höras.

Först ut är den 16:e upplagan av evenemanget ”**Ditt Europa, din mening**”. Den 13–14 mars 2025 kommer detta evenemang att samla nästan 100 unga deltagare från olika ungdomsorganisationer, nationella ungdomsråd och gymnasieskolor samt 37 lärare från EU:s medlemsstater, kandidatländerna och Storbritannien. De kommer alla att ta del av denna unika upplevelse och gemensamt diskutera hur de kan forma det Europa som de vill leva i.

Deras rekommendationer kommer att uppmärksammas under EESK:s andra upplaga av det civila samhällets vecka, som äger rum bara några dagar senare, och ligga till grund för de diskussioner om ungdomsfrågor som då kommer att äga rum. Företrädare på hög nivå från EU:s institutioner kommer också att få ta del av rekommendationerna.

Efter en lovande start 2024 äger årets upplaga av det civila samhället vecka rum den 17–21 mars 2025 och det centrala temat kommer att vara ”**Att stärka sammanhållningen och deltagandet i polariserade samhällen**”. Social instabilitet, lågkonjunktur och ett utbrett missnöje, särskilt bland dem som upplever att de inte får komma till tals utan lämnas utanför, har ytterligare förvärrat klyftorna i samhället.

För att komma till rätta med dessa akuta problem kommer **det civila samhällets vecka 2025** att samla en rad olika företrädare för det civila samhället från såväl EU som övriga världen och fungera som en unik plattform där deltagarna kan debattera dessa viktiga frågor, dela med sig av bästa praxis och samarbeta för att hitta lösningar som främjar den sociala sammanhållningen och stärker engagemanget för demokrati.

I år kommer tre viktiga initiativ att stå på dagordningen: **Organisationer och nätverk i det europeiska civila samhället** (EESK:s kontaktgruppspaneler) kommer att diskutera hur en europeisk strategi för det civila samhället kan bidra till ökad sammanhållning. **Europeiska medborgarinitiativets dag** kommer att handla om hur vi kan komma till rätta med polariseringen i samhället. **EESK:s pris till det civila samhället** kommer också att delas ut. Temat för det 15:e priset till det civila samhället, som belönar framstående initiativ inom det civila samhället, är hur skadlig polarisering av det europeiska samhället kan bekämpas. Vinnarna är

belgiska civilsamhällesorganisationen ”Diversity”, franska ”Reporters d’Espoirs” och den slovakiska debattföreningen ”Slovenská debatná asociácia”. Rangordningen kommer att tillkännages under ceremonin!

Det civila samhällets vecka är ett samtalsforum som ligger rätt i tiden och där företrädare för det organiserade civila samhället och medborgarna uppmanas att framföra sina åsikter i viktiga frågor, från de allt större utmaningarna i samband med klimatförändringarna, de stigande levnadskostnaderna och de ökande inkomstskillnaderna till resultaten av de val som hölls runtom i världen 2024, som alla har skapat en grogrund för utbredd polarisering.

Jag uppmanar dig att ta del i detta meningsfulla utbyte genom att delta i våra diskussioner och ta tillfället i akt att gå från ord till handling. Våra röster spelar roll och våra röster kan höras så länge vi står enade som en proaktiv grupp som är redo att bidra till ett EU som kännetecknas av ökad sammanhållning och fördjupat medborgardeltagande. Nu kan du anmäla dig! Missa inte denna möjlighet!

Laurenţiu Plosceanu

Vice ordförande med ansvar för kommunikation

KOMMANDE EVENEMANG

13–14 mars 2025

Ditt Europa, din mening! 2025

17–20 mars 2025

Det civila samhällets vecka 2025

18 mars 2025

Europeiska medborgarinitiativets dag 2025

26–27 mars 2025

EESK:s plenarsession

RAKT PÅ SAK

Inför Internationella kvinnodagen den 8 mars och den 69:e sessionen i FN:s kvinnokommission – det viktigaste globala organet för att främja kvinnors rättigheter – skriver EESK-ledamoten Maria Nikolopoulou, föredragande för yttrandet ”EESK:s bidrag till EU:s prioriteringar vid FN:s kvinnokommission – 69:e sessionen”, om EU:s framsteg när det gäller jämställdhet. Många förbättringar förtjänar erkännande, men kvinnor har fortfarande långt ifrån samma rättigheter som män. Många klyftor återstår att överbrygga, och många fler strider måste vinnas.

JÄMSTÄLLDHET: EU HAR GJORT MYCKET OCH MÅSTE GÖRA ÄNNU MER

Av Maria Nikolopoulou

Några dagar innan vi firar Internationella kvinnodagen och i väntan på den 69:e sessionen i FN:s kvinnokommission i New York är detta ett bra tillfälle att reflektera över och utvärdera resultaten när det gäller jämställdhet. Det är också rätt tidpunkt att blicka mot framtiden och fortsätta att bana väg framåt.

När det gäller den rättsliga ramen noterar vi förbättringar: Fler kvinnor är aktiva på arbetsmarknaden, och de tjänar mer, uppnår högre utbildningsnivåer, är bättre representerade i politiken och innehar fler maktpositioner. Framstegen har dock varit långsamma och ojämna mellan medlemsstaterna.

Men så länge strukturella ojämlikheter, könsstereotyper och bakslag mot kvinnors rättigheter kvarstår kommer kvinnor att fortsätta att vara underrepresenterade i det offentliga rummet, i politiken och i STEM-utbildningen, utsättas för våld både online och offline och sakna tillgång till resurser och kapital för entreprenörskap. De kommer också att i högre grad drabbas av tidsfattigdom och ekonomisk fattigdom, och löne- och pensionsklyftorna kommer att ta alltför många år att överbrygga.

För att gå framåt krävs utbildning, finansiering och engagemang. Vi behöver resurser för att öka kvinnors kompetens för den digitala och den gröna rättvisa omställningen, finansiera nationella handlingsplaner för att bekämpa våld mot kvinnor och tillhandahålla utbildning för all personal som arbetar med personer som överlevt våld.

Vi måste finansiera entreprenörsprojekt och skapa ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och högkvalitativa barn- och äldreomsorgstjänster för att lyfta bördan av obetalt omsorgsansvar från kvinnornas axlar. Dessutom behöver vi ett starkt engagemang för att skapa trygga platser, involvera fler kvinnor i lokala fullmäktigeförsamlingar, nationella parlament och Europaparlamentet samt sörja för deras aktiva deltagande i fredlig konfliktlösning och fredsbyggande processer, samtidigt som vi även främjar könsinkluderande metoder inom ramen för dessa insatser.

Utöver detta skulle en bred EU-strategi för Agenda 2030 hjälpa oss att mycket snabbare göra jämställdhet till en central del av vår politik. Målen för hållbar utveckling bör hanteras som en helhet, inte vart för sig.

I EU är framstegen ”goda”. Men de är inte tillräckligt goda för de män, kvinnor och flickor i EU som kämpar för faktisk jämställdhet under de kommande åren. Vår roll som det civila samhället är att öka trycket på beslutsfattarna att nå snabba framsteg.

EN FRÅGA TILL ...

2024 års rapporter från Mario Draghi och Enrico Letta har väckt stort uppseende i EU och dess medlemsstater och blivit färdplaner som visar vilken väg EU bör slå in på för att säkra en livskraftig framtid. I sitt yttrande ”Utvärdering av Letta- och Draghi-rapporterna om den inre marknadens funktionssätt och konkurrenskraft” framför EESK det civila samhällets perspektiv på rapporterna och lägger fram rekommendationer om brådskande åtgärder. Vi bad yttrandets tre föredragande, Matteo Carlo Borsani, Giuseppe Guerini och Stefano Palmieri, att belysa de förslag i rapporterna som de anser vara särskilt viktiga för EU:s framtida välstånd.

DET GÅR INTE ATT PLOCKA RUSSINEN UR KAKAN I LETTA- OCH DRAGHI-RAPPORTERNA

Av Matteo Carlo Borsani
Arbetsgivargruppen vid EESK

Den första och främsta rekommendation som EESK ger i sitt yttrande är att skyndsamt vidta åtgärder för att genomföra rekommendationerna i Letta- och Draghi-rapporterna. Jag anser att detta bör göras på ett heltäckande sätt. Det går inte att plocka russinen ur kakan i de båda rapporterna. De måste genomföras som en helhet, utan att förslagen begränsas, utan hänsyn till bekvämlighetszoner och utan att man undviker de mest kritiska och splittrande frågorna, såsom investeringar.

Med utgångspunkt i Draghi-rapporten och med tanke på den uppenbara betydelsen av hans fokus på EU:s konkurrenskraft som helhet anser jag att hans rekommendationer om EU:s industripolitik är avgörande. Det gäller i synnerhet hans betoning av behovet av att anta en industripolitik som kan övervinna den nuvarande fragmenterade strategin. I dag har de 27 EU-länderna var sin industripolitik som inte alltid samordnas. I detta avseende skulle endast en strukturerad EU-insats ge oss möjlighet att säkerställa rätt balans mellan

skatte-, reglerings-, handels- och tullbestämmelser och ekonomiska incitament – vilket är vad som kännetecknar den senaste tidens industripolitik i USA och Kina – med enorma fördelar för den inre marknaden.

Detta bör dock gå hand i hand med en drastisk minskning av de byråkratiska bördorna för företagen, varför jag särskilt uppskattar Enrico Lettas efterlysning av en inre marknad för att gå snabbt framåt och komma långt. Till hans viktigaste rekommendationer hör en rationalisering av den byråkratiska bördan, förenklade administrativa förfaranden och ytterligare åtgärder för att ”minska byråkratin”, särskilt för små och medelstora företag. I detta sammanhang välkomnar EESK i sitt yttrande kommissionens förslag om att minska rapporteringsbördan med 25 % för alla företag och fastställa ett mål på minst 50 % för små och medelstora företag. I arbetet med att utveckla och konkretisera Enrico Lettas rekommendation om att överväga en mekanism som hjälper medlagstiftarna med en dynamisk konsekvensbedömning stöder EESK dessutom helhjärtat idén om en konkurrenskraftskontroll som genomförs under lagstiftningsprocessen.

VI MÅSTE AGERA SNABBT, MEN UTAN ATT GÖRA AVKALL PÅ KVALITETEN

Av Giuseppe Guerini
Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK

Förra året gav Europeiska kommissionen och Europeiska rådet Mario Draghi och Enrico Letta i uppdrag att utarbeta rapporter om EU:s konkurrenskraft respektive om att förbättra den inre marknaden. I dessa rapporter fastställs en ambitiös politisk agenda för EU som ska fungera som både en färdplan och ett riktmärke för att bedöma institutionernas och beslutsfattarnas engagemang för att forma EU:s framtid och deras förmåga att göra det.

Dessa rapporter kan användas för att bedöma hur effektivt institutioner och ledare hanterar dagens komplexa utmaningar.

EESK:s yttrande om rapporterna är ett värdefullt verktyg för att utvärdera de första stegen i denna nya politiska cykel. Det första av dessa steg återspeglas i konkurrenskraftskompassen, som kommissionen lade fram den 29 januari. Den omfattar flera högprioriterade förslag som också lyfts fram i vårt yttrande, såsom att överbrygga konkurrenskraftsklyftan, fullborda den inre marknaden, förenkla lagstiftningen utan avreglering och erkänna att konkurrenskraften är avhängig av människor och kompetens.

Vid sidan av konkurrenskraftsklyftan saknas dock också konkreta åtgärder. Hittills har kommissionen lagt fram strategiska dokument, meddelanden och åtaganden, men på konkreta åtgärder måste vi ännu vänta flera månader. Denna fördröjning understryker, såsom vi konstaterar i vårt yttrande, att EU-institutionerna och medlemsstaterna också måste inleda en debatt om EU:s grundläggande regler och de nuvarande fördragens relevans när det gäller att ta itu med dagens utmaningar, som kräver snabba åtgärder.

Att agera snabbt är inte liktydigt med att göra avkall på kvaliteten. Kommissionen visade detta 2020 när den snabbt genomförde initiativet Next Generation EU. Den bör visa samma smidighet i dag.

För att uppnå dessa mål krävs en mångfasetterad strategi. Det är mycket viktigt att snabbt fullborda den inre marknaden, men detta måste gå hand i hand med ett starkt åtagande om miljömässig hållbarhet, ekonomiskt välstånd och social och territoriell sammanhållning, eftersom de är viktiga drivkrafter för konkurrenskraft.

Denna vision kräver också en sammanhållen industripolitik som går längre än de fragmenterade nationella strategierna, med stöd av strategiska skatte- och tullincitament. Samtidigt är det viktigt att minska de byråkratiska bördorna och efterlevnadskostnaderna genom smartare lagstiftning och förenklade administrativa processer för att främja ett mer dynamiskt företagsklimat.

Inom energisektorn är det mycket viktigt att minska prisskillnaderna mellan medlemsstaterna och andra globala ekonomier. Detta kommer att kräva ökade investeringar i förnybar energi för att sörja för en mer konkurrenskraftig och hållbar energimarknad.

Till stöd för dessa ambitioner måste EU också utveckla en gemensam politik för europeiska kollektiva nyttigheter, tydligt fastställa sina strategiska prioriteringar och stärka sin roll på den globala arenan.

EESK kommer att fortsätta att övervaka genomförandet av denna politik och se till att det europeiska civila samhällets röst hörs och beaktas.

ATT JÄMFÖRA EU:S BESTÄMMELSER MED USA:S ELLER KINAS ÄR I GRUNDEN OMÖJLIGT

Av Stefano Palmieri
Arbetstagargruppen vid EESK

Det finns betydande överlappningar mellan Letta- och Draghi-rapporterna, även om de skiljer sig avsevärt åt i sina analyser och föreslagna strategier.

Ta till exempel sammanhållningspolitiken. I Letta-rapporten spelar den en central roll genom att se till att fördelarna med den inre marknaden delas mellan alla medborgare och regioner i unionen. Rapporten lyfter också fram kopplingen mellan sammanhållningspolitiken och tjänster av allmänt intresse, som är avgörande för att EU:s invånare ska kunna bo och arbeta där de själva vill. Draghi-rapporten verkar däremot tona ner sammanhållningspolitikens betydelse och konkurrenskraftens sociala och territoriella dimensioner. I Draghi-rapporten diskuteras EU:s konkurrenskraft utan hänsyn till territoriella skillnader, och antyds att man skulle kunna lösa regionala problem genom att helt enkelt stärka EU:s övergripande konkurrenskraft. I rapporten bortses från det faktum att låg konkurrenskraft och territoriella nackdelar är två sidor av samma mynt för många regioner.

I båda rapporterna erkänns att det inte längre är ett alternativ för unionen ”att fortsätta som tidigare”. Dagens akuta och komplexa kriser nödvändiggör en betydande omställning i EU:s beslutsfattande, eventuellt till och med genom fördragsändringar. Kan vi verkligen diskutera frågan om utvidgning utan att ta

upp behovet av djupare politisk integration? Denna omställning måste också innebära en upptrappning. Den nuvarande fleråriga budgetramen är otillräcklig, förankrad på drygt 1 % av EU:s BNI och begränsad av den föråldrade tanken om ”rättvist återflöde”. Det behövs en ny strategi, inspirerad av Next Generation EU-modellen. Extraordinära utmaningar måste mötas med djärva lösningar, bland annat genom att man utfärdar ”gemensamma säkra tillgångar”, såsom under pandemin.

Den kommande fleråriga budgetramen 2028–2034 kommer att sätta EU:s verkliga avsikter på prov, eftersom den fastställer prioriteringarna för de kommande sju åren. I detta sammanhang är det rimligt att förvänta sig en öppen debatt om de utmaningar som EU står inför, med tanke på de många pågående kriserna, samt om dess viktigaste mål och de kollektiva europeiska nyttigheter som unionen strävar efter att tillhandhålla sina medborgare.

När man överväger lagstiftningsreformer, såsom rekommenderas i båda rapporterna, är det viktigt att komma ihåg att EU är världens mest avancerade ”sociala marknadsekonomi”. Dess höga ekonomiska, sociala och miljömässiga normer är avgörande för denna modells framgång, inte hinder för den. Att jämföra EU:s bestämmelser med USA:s eller Kinas är således i grunden omöjligt. I alla insatser för att förenkla EU:s regler måste arbetsvillkoren, arbetstagarnas säkerhet, konsumenternas rättigheter, den sociala och ekonomiska sammanhållningen samt den hållbara tillväxten fortfarande värnas.

EU har kommit att förstå, om än sent omsider, att det inte längre räcker att bara vara en stor marknad. För att kunna gå vidare måste EU sträva efter större enighet, med djupare politisk integration och en verkligt enhetlig ekonomi-, industri-, handels-, utrikes- och försvarspolitik. De kommande månaderna kommer att vara avgörande för utformningen av EU:s framtid.

VÅR HEMLIGA GÄST

Konkurrenskraft tycks för närvarande vara ett hett ämne, och avreglering framhålls som ett magiskt recept för att sätta EU på kartan över globala ekonomiska aktörer. Det finns dock många sätt att mäta konkurrenskraft och det finns inget allmängiltigt svar på frågan om hur mycket reglering som är för mycket. Om de inte hanteras med omsorg riskerar diskussionerna om konkurrenskraft och avreglering att urarta i endimensionella, svartvita argument som kan hota ett sunt ekonomiskt beslutsfattande. Det skriver vår hemliga gäst Karel Lannoo, verkställande direktör för Centre for European Policy Studies (CEPS).

Karel Lannoo är verkställande direktör för CEPS, en av Europas ledande oberoende tankesmedjor. Han är specialist på frågor som rör finansiell reglering, europeisk ekonomisk styrning och den inre marknaden. Till hans senaste publikationer hör ”Europa begrijpen” (på nederländska), en arbetsgruppsrapport om finanssektorspolitiken för den andra von der Leyen-kommissionen och olika bidrag till akademiska volymer och tidskrifter. Karel är en efterfrågad talare vid hearingar vid EU-institutioner och nationella och internationella institutioner samt vid internationella konferenser och chefsprogram. Han leder studier för nationella regeringar, multilaterala organisationer och enheter inom den privata sektorn. Hans skrifter offentliggörs regelbundet i medierna. Dessutom sitter Karel i styrelser för företag och stiftelser och är

ledamot av rådgivande nämnder, däribland kapitalmarknadskommissionen vid AFM, den nederländska tillsynsmyndigheten för kapitalmarknaderna.

FIXERINGEN VID KONKURRENSKRAFT

Av Karel Lannoo

I dag är det på modet att säga att EU inte är konkurrenskraftigt och att efterlysa en massiv avregleringskampanj på EU-nivå. I vilken utsträckning den ekonomiska situationen är problematisk beror dock på definitionen av konkurrenskraft, den nämnare som används och referensvärdet, samt omständigheterna.

Dessutom likställs konkurrenskraft med avreglering, vilket är felaktigt, som om en massiv förenklingskampanj skulle vara lösningen. Det är därför viktigt att få parametrarna rätt för att kunna kontrollera debatten, som annars skulle kunna urarta och landa i det EU-skeptiska lägret.

Konkurrenskraft som politiskt mål är tillbaka, även om det aldrig hade försvunnit. Det är viktigt att påminna om hur vi hamnat i denna situation. Genom Lissabonstrategin, som formellt antogs av Europeiska rådet i Lissabon i mars 2000, ville EU bli ”världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning”. Redan under Delors-åren var konkurrenskraften en viktig fråga för kommissionen – läs bara den berömda artikeln från 1994 av Paul Krugman, som kallade den en ”farlig fixering”. Jacques Delors var då oroad över den ökande arbetslösheten i Europa, mot bakgrund av konkurrensen från USA och Japan, och föreslog som en lösning ett program för investeringar i infrastruktur och högteknologi. Vi har hört detta tidigare.

Förenkling av lagstiftningen har också länge stått på dagordningen. Initiativet enklare lagstiftning på den inre marknaden (SLIM) inleddes redan 1996, då EU hade 15 medlemsstater. Kommissionsledamot Charles McCreevy (2004–2009) förespråkade ”pauser” i lagstiftningen 2005–2006 fram till dess att finanskrisen bröt ut. Vice ordförande Frans Timmermans fick i uppdrag att genomföra ett program för bättre lagstiftning inom Juncker-kommissionen. Alla dessa planer var visserligen lovvärda, men det vore bättre att ta itu med de bakomliggande orsakerna till lagstiftningens komplexitet – beslutsprocessen och den bristande efterlevnaden – i stället för att bara behandla symtomen. Med 27 medlemsstater är dock detta lättare sagt än gjort.

Konkurrenskraft, åtminstone såsom den definieras i Draghi-rapporten, handlar mer om produktivitets- och BNP-tillväxt, vilket kan ge mycket olika resultat beroende på nämnaren. Det finns dock även andra sätt att mäta konkurrenskraft. Man skulle kunna titta på intern kontra extern konkurrenskraft. Internt verkar EU vara svagt, med sjunkande produktivitet jämfört med USA. Externt har dock EU ett överskott i handels- och bytesbalansen, medan USA har ett enormt underskott i handels- och bytesbalansen – men det verkar inte vara ett problem (utom för president Trump).

EU har också en mycket bättre offentligfinansiell ställning än USA eller till och med Japan, även om vi inte har de detaljerade uppgifter som krävs för en exakt jämförelse med Kina. EU:s budgetunderskott uppgick till

omkring 3,5 % av BNP 2024, medan det var nästan dubbelt så stort i USA (6,4 %). USA kan finansiera detta på de internationella marknaderna tack vare dollarns globala ställning, men de medelfristiga räntorna i EU och USA börjar divergera, vilket signalerar marknadens oro över den amerikanska ekonomin. I dag uppgår den marknadsmässiga utlåningsräntan för lån i US-dollar med en bindningstid på sex månader till 4,8 %, medan den i euroområdet ligger på 2,5 % (Euribor).

Dessutom har energipriserna i EU varit mycket högre än i USA sedan mitten av 2021, då Vladimir Putin började manipulera priserna, vilket är ett konkurrensproblem för tillverkningsindustrin, och särskilt för Tyskland. I dag är energikostnaderna i EU minst 50 % högre än i USA.

Energipolitiken är ett annat bra exempel för regleringsdebatten: är problemet för mycket reglering? Tvärtom: EU har en inre energimarknad för distribution men inte för produktion, som fortfarande kontrolleras av medlemsstaterna. Detta skapar problem i länder med överproduktion, eftersom det driver upp priserna på grund av energibrist i andra länder, såsom är fallet mellan Sverige och Tyskland.

Inom den digitala sektorn skulle man dessutom kunna fråga sig om det verkligen är bättre att inte ha någon reglering. Vill vi ha yttrandefrihet i amerikansk stil och ingen innehållsmoderering? Vill vi ha en oligopolistisk marknad som i dag?

I denna korta reflektion betonas att alla debatter om konkurrenskraft och avreglering måste föras med största försiktighet för att förhindra att de urartar i en svartvit diskussion som skulle kunna inverka negativt på ett sunt ekonomiskt beslutsfattande.

EESK-NYHETER

EESK slår ett slag för arbetstagarvänlig AI i högnivådebatt

I och med att artificiell intelligens omformar arbetsplatserna är det mycket viktigt att fortsätta att främja människocentrerad AI och förespråka politik som balanserar en stark AI-utveckling i EU med social rättvisa och arbetstagares rättigheter. Det framhölls vid en högnivådebatt vid EESK.

Vid sin plenarsession i januari höll EESK en debatt om införandet av artificiell intelligens på arbetsplatsen, med anföranden av bl.a. EESK:s ordförande **Oliver Röpke**, kommissionens verkställande vice ordförande **Roxana Mînzatu** och Polens biträdande minister för familje-, arbetsmarknads- och socialpolitik, **Katarzyna Nowakowska**.

Oliver Röpke inledde debatten med att säga följande: ”Artificiellt intelligens är en av vårs tids mest omvälvande trender, som erbjuder oändliga möjligheter men samtidigt medför stora utmaningar. Dagens debatt bekräftar vikten av att förankra AI-politiken i principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter.”

Roxana Mînzatu framhöll följande: ”När vi tänker på AI, särskilt på arbetsplatsen, bör vi undersöka hur vi kan öka våra investeringar i forskning och innovation och hur vi kan förenkla de europeiska företagens utveckling på detta område så att vi har vår egen teknik som tränats med europeiska data och är baserad på europeiska värden. I enlighet med våra värderingar om sociala rättigheter och jämlikhet ser vi till att de europeiska arbetstagarna har samma rättigheter i en värld med eller utan AI – att de skyddas och att människocentrerad kontroll tillämpas.”

Katarzyna Nowakowska påpekade att artificiell intelligens i arbetslivet erbjuder enorma möjligheter att öka företagens produktivitet och konkurrenskraft, men tog också upp ett antal frågor om dess potentiella inverkan på arbetstillfällen och sysselsättning, arbetstagarnas hälsa och säkerhet, arbetsvillkor, övergripande arbetskvalitet och den sociala dialogens roll.

Antagande av yttrandet ”AI till arbetstagarnas gagn” och det bifogade motyttrandet

Efter debatten antog EESK yttrandet på eget initiativ ”AI till arbetstagarnas gagn: möjligheter att utnyttja potentialen hos och minska riskerna med AI i samband med sysselsättnings- och arbetsmarknadspolitiken”, som författats av föredraganden **Franca Salis-Madinier**. Yttrandet antogs med 142 röster för, 103 röster emot och 14 nedlagda röster. Det fick inte stöd av Arbetsgivargruppen vid EESK, som lade fram ett motyttrande.

I yttrandet betonar EESK att social dialog och arbetstagarinflytande spelar en avgörande roll för att bevara arbetstagarnas grundläggande rättigheter och främja ”tillförlitlig” AI i arbetslivet. Kommittén tillägger att de nuvarande reglerna bör avhjälpa luckorna i skyddet av arbetstagarnas rättigheter på arbetsplatsen och säkerställa att människor behåller kontrollen i all interaktion mellan människa och maskin.

Arbetsgivargruppens motyttrande bifogades yttrandet. Gruppens medlemmar menar att EU redan har verktyg för att anamma AI-revolutionen, och att den befintliga rättsliga ramen säkerställer ett smidigt införande. (lm)

Ungdomar är nyckeln till partnerskapet mellan EU och Medelhavsområdet

Ungdomar i Medelhavsområdet måste vara delaktiga i alla steg, från beslutsfattande till genomförande. De formar inte bara politiken utan även livet, såsom betonades i debatten i Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK).

Debatten i samband med antagandet av yttrandet ”Ungdomars deltagande i den sociala och civila dialogen i Medelhavsområdet”, som hölls vid EESK:s plenarsession i januari, är det första EESK-yttrande där

synpunkter från ungdomsföreträdare från regionen beaktas. Åtta unga företrädare bidrog till utarbetandet.

Under debatten framhöll kommissionsledamoten med ansvar för Medelhavsområdet, **Dubravka Šuica**, ungdomarnas betydelse för regionens välstånd, stabilitet och resiliens. ”Medelhavsområdets framtid ligger i regionens ungdomars händer. För en gemensam och hållbar framtid måste vi samarbeta direkt med de unga generationerna och se till att deras röster vägleder vår politik och våra prioriteringar. Tillsammans kommer vi att forma den nya pakten för Medelhavsområdet genom att investera i utbildning, sysselsättning och tillväxt.”

EESK:s ordförande **Oliver Röpke** gav sitt stöd till kommissionsledamot Dubravka Šuicas nya pakt, som är inriktad på investeringar, hållbarhet och migration, och tillade att det civila samhället måste delta aktivt i utformningen av den. ”Ungdomars engagemang är avgörande för regionens framtid, och kommittén är fast besluten att se till att deras röster formar politiken och beslutsfattandet. Tillsammans med Medelhavsunionen och Anna Lindh-stiftelsen strävar vi efter att skapa ett fredligt och blomstrande Medelhavsområde.”

Prinsessan **Rym Ali**, ordförande för Anna Lindh-stiftelsen, underströk vikten av de unga företrädarnas bidrag till yttrandet, och sade att det inte bara är viktigt utan även brådskande och generativt att arbeta med ungdomar. ”Så mycket står på spel. Utan ungdomars delaktighet, om de inte erbjuds verktyg för jämbördigt deltagande, kan vi inte skapa en lösning för framtiden. De måste ha en plats vid bordet”, sade hon.

Eliane El Haber, ungdomsföreträdare för yttrandet och rådgivare vid Unescos nätverk för ungdomar och studerande för mål 4 för hållbar utveckling, ställde sig bakom EESK:s initiativ att aktivt involvera ungdomar med olika kön och olika regionala, utbildningsmässiga och kulturella bakgrunder.

EESK och ILO förenar sina krafter för att forma en rättvis och inkluderande AI-driven framtid vid högnivåkonferens

Artificiell intelligens förändrar arbetslivet i en aldrig tidigare skådad takt och medför både möjligheter och utmaningar för arbetstagare, företag och beslutsfattare. Den 3 februari anordnade EESK och ILO en gemensam högnivåkonferens på temat ”Social rättvisa i den digitala tidsåldern: AI:s inverkan på arbetet och samhället”.

Vid högnivåkonferensen diskuterade framstående ledare – däribland flera av EU:s arbetsmarknadsministrar – strategier för att utnyttja AI:s potential och samtidigt hantera de risker som tekniken medför för arbetstagarnas rättigheter och arbetsmarknaderna. Detta evenemang utgjorde ett viktigt bidrag till den globala koalitionen för social rättvisa och belyste behovet av en samordnad strategi för AI-styrning på både europeisk och global nivå. Denna högnivåkonferens anordnades gemensamt av EESK:s sektion för sysselsättning, sociala frågor och medborgarna (SOC) och ILO.

Krav på etisk och inkluderande AI-utveckling

EESK:s ordförande **Oliver Röpke** inledde konferensen genom att understryka det akuta behovet av en människocentrerad strategi för AI. Han konstaterade följande: *”Artificiell intelligens håller redan på att omforma våra samhällen och arbetsmarknader och medför både möjligheter och utmaningar. EESK och dess partnerorganisationer är fast beslutna att se till att AI fungerar som en kraft för social rättvisa, stärker arbetstagarnas rättigheter, främjar delaktighet och förebygger nya ojämlikheter. För en rättvis och människocentrerad AI-framtid krävs kollektiva åtgärder – från beslutsfattarna till arbetsmarknadens parter och det civila samhället – för att se till att tekniken fungerar till människornas fördel och inte till deras nackdel.”*

ILO:s generaldirektör **Gilbert F. Houngbo** framhöll vikten av en proaktiv politik för att mildra AI:s störande inverkan på arbetstillfällen och arbetsplatser: *”Vi måste se till att vi formar AI på sätt som främjar social rättvisa. För detta krävs flera åtgärder: Vi måste stödja arbetstagarna, bland annat genom kompetens och socialt skydd, underlätta tillgången för företag av alla storlekar och i alla delar av världen till AI-teknik för att utnyttja produktivitetsfördelarna samt se till att integreringen av AI på arbetsplatsen skyddar arbetstagarnas rättigheter och främjar social dialog i den digitala omställningen.”*

Under två paneldiskussioner delade de framstående talarna med sig av sina insikter om de utmaningar och möjligheter som de ser när det gäller att utnyttja AI för att främja anständigt arbete och inkluderande arbetsmarknader samt bidra till jämställdhet under de kommande åren. Bland paneldeltagarna fanns EU-arbetsmarknadsministrarna **Agnieszka Dziemianowicz-Bąk** (Polen), **Yolanda Díaz** (Spanien), **Niki Kerameus** (Grekland) och **Maria do Rosário Palma Ramalho** (Portugal) samt den franska regeringens delegat till ILO och till G7/G20, **Anousheh Karvar**.

Diskussionerna belyste att det, även om det finns en risk i samband med införandet av AI, inte finns något behov av vara principiella motståndare till denna nya teknik. Det är dock mycket viktigt att man fokuserar på social dialog och inkluderar arbetstagarna i införandet av AI, samtidigt som särskild uppmärksamhet ägnas åt omskolning och kompetenshöjning. En korrekt och kontrollerad utbyggnad och reglering av AI kommer att bidra till att förebygga större chocker och göra att denna teknik kan minska repetitiva arbetsuppgifter utan att nödvändigtvis leda till storskaliga uppsägningar.(lm)

Elmarknaden: EESK föreslår en e-facilitet för att reglera där så är nödvändigt och privatisera där så är möjligt

Reformen av elmarknaden måste vara mer ambitiös än att endast eftersträva klimatneutralitetsmålen för 2050. För att skydda utsatta grupper är det mycket viktigt att säkerställa försörjningstrygghet, stabila och överkomliga priser och rätten till energi, menar Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

I yttrandet ”Framtidens utbud och prissättning av elektricitet i EU”, som lades fram i januari och hade utarbetats av **Jan Dirx** och **Thomas Kattnig**, förespråkar EESK en modell för statlig reglering där så är nödvändigt och privat företagande där så är möjligt, och rekommenderar en e-facilitet.

Detta skulle kunna ta formen av ett företag som inrättas av regeringen och som fungerar som marknadsgarant på elmarknaden och därmed göra det möjligt att uppnå målsättningarna med avseende på klimatneutralitet, försörjningstrygghet samt stabila och överkomliga energipriser.

Enligt kommittén bör de nödvändiga förändringarna på elmarknaden genomföras i tre faser:

- Fas 1 – från i dag fram till 2030

  E-faciliteten kommer att utöka sin portfölj med en blandning av (koldioxidfri) elproduktion. Under denna period kommer elhandeln att ske på basis av dagen före-handel, men e-facilitetens inflytande på marknaden kommer att växa.

- Fas 2 – från 2030 till 2040

  E-faciliteten kommer att uppnå sin ställning som marknadsgarant och kontrollera en lämplig del av marknadens utbudssida genom leveransavtal. Dagen före-handeln kommer att anpassas under denna period i enlighet med detta.

- Fas 3 – från 2040 till 2050

  E-faciliteten kommer att optimera utbudssidan när det gäller el för att, från och med 2050, sörja för en hållbar, långsiktig elförsörjning med nettonollutsläpp av växthusgaser på en stabil och förutsägbar prisnivå. (mp)

EU måste ompröva sin Arktisstrategi för att försvara sina intressen

EU:s legitima intressen i det europeiska Arktis kan bäst försvaras gemensamt genom en EU-strategi för Arktis som stärker det civila samhällets deltagande i alla relevanta beslut. Ett nära samarbete med Grönland är också avgörande för hållbara investeringar i Arktis med målet att säkerställa regionens välstånd och resiliens.

EESK har lagt fram ett yttrande på eget initiativ med titeln *”Att utveckla EU:s strategi för Arktis i dialog med det civila samhället”*, antaget vid plenarsessionen i januari. I yttrandet belyses den viktiga roll som Arktis spelar för Europas strategiska oberoende, resiliens och konkurrenskraft.

EESK-ledamoten **Anders Ladefoged**, föredragande för yttrandet, sade: ”Genom vårt färska yttrande om EU:s politik i Arktis anlägger vi ett civilsamhällesperspektiv på hur EU kan bygga vidare på sin politik för denna region. Tanken är att både ha unionens egna intressen i åtanke och att bidra till att säkerställa en

resilient och välmående region för de människor som bor där.”

EESK stöder och uppmuntrar också fullständigt samråd och samarbete med urbefolkningarna i Arktis. Mot bakgrund av detta sade EESK-ledamoten **Christian Moos**, medföredragande för yttrandet, följande: ”De europeiska Arktisstaternas intressen kan bäst försvaras gemensamt både genom samarbete mellan de nordliga EU-länderna och med stöd av en europeisk strategi för Arktis, varvid det civila samhällets deltagande måste säkerställas och lokal- och ursprungsbefolkningarnas rättigheter upprätthållas.”

Grönland, som också diskuteras i yttrandet, står inför en liknande situation som det europeiska Arktis när det gäller utmaningar och möjligheter i samband med den snabba omvandlingen i regionen.

Apropå Grönland menade Christian Moos att ”ett ökat europeiskt samarbete, också när det gäller Grönland, är väsentligt för hållbara investeringar i det europeiska Arktis i syfte att göra regionen välmående och resilient.”

För grönländarna är en av de viktigaste aspekterna att deras självbestämmande som nation stärks, under slagordet ”ingenting om oss utan oss”. EU betraktas dock som en nära allierad, baserat på gemensamma värden såsom mänskliga rättigheter och social dialog. (at)

EU måste prioritera konkurrenskraft och integration för att hålla sig kvar i täten

EU behöver ett starkare fokus på konkurrenspolitik för att stärka sin globala konkurrenskraft, öka produktiviteten och se till att den inre marknaden förblir en pelare för ekonomisk styrka.

Vid plenarsessionen i januari antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) yttrandet ”En konkurrenspolitik i centrum för EU:s konkurrenskraft”. I yttrandet efterlyses en djupare integration av de nationella ekonomierna och smartare strategier för statligt stöd för att frigöra EU:s ekonomiska potential och möta viktiga globala utmaningar, såsom digitalisering, klimatförändringar och resiliens.

EESK underströk att konkurrenspolitiken är avgörande för att främja innovation, hållbarhet och ekonomisk tillväxt. ”Det råder ingen konflikt mellan konkurrens och konkurrenskraft”, sade föredragande Isabel Yglesias. ”Med förenklade förfaranden, flexibla verktyg och tillräckliga resurser kan konkurrenspolitiken främja välstånd för EU:s företag och medborgare.”

EU:s nya konkurrensregler, såsom **förordningen om digitala marknader** och **förordningen om utländska subventioner**, motverkar redan marknadssnedvridningar och stärker EU:s globala ställning. EESK efterlyser dock ytterligare åtgärder för att modernisera bedömningarna av fusioner och se till att innovationsdrivna fusioner kontrolleras effektivt, även om de underskrider EU:s nuvarande tröskelvärden.

I yttrandet betonas det statliga stödets avgörande roll för att stödja den gröna och den digitala omställningen. Dåligt samordnade subventioner riskerar dock att undergräva produktiviteten och tillväxten.

Studier visar att bättre samordning inom EU skulle kunna öka produktiviteten med över 30 %. EESK rekommenderar att subventionerna anpassas mellan medlemsstaterna för att stärka värdekedjorna inom EU och förhindra ineffektivitet.

Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse och den föreslagna **europeiska konkurrenskraftsfonden** bör utformas med ett alleuropeiskt perspektiv för att främja storskalig industriell innovation. Dessa verktyg måste sörja för att fördelarna fördelas rättvist i hela unionen och främja hållbarhet och resiliens.

För att positionera EU som en global ledare betonar EESK behovet av

- ökad integration för att minska felfördelning av subventioner och främja produktiviteten,
- strängare regler för att skydda europeisk innovation vid utländska förvärv,
- förenklade och snabbare konkurrensförfaranden och förfaranden för statligt stöd för att öka effektiviteten, samt
- en balanserad koncentrationspolitik som främjar innovation, hållbarhet och infrastrukturinvesteringar. (ll)

EESK efterlyser reformer av EU:s regler för statligt stöd för att stödja enheter inom den sociala ekonomin

EESK har efterlyst ändringar av Europeiska unionens regler för statligt stöd för att erkänna och bättre tillgodose behoven hos enheter inom den sociala ekonomin, som spelar en avgörande roll när det gäller att ta itu med många av de utmaningar som vårt

samhälle står inför.

Under plenarsessionen i januari antog EESK yttrandet Hur kan enheterna inom den sociala ekonomin stödjas på ett sätt som är förenligt

med reglerna för statligt stöd? Några reflektioner med anledning av förslagen i Letta-rapporten och varnar i det för att gällande

lagstiftning inte erbjuder tillräckligt stöd till dessa företag, vilka ofta återinvesterar sina vinster i åtgärder för att uppnå sociala mål i stället

för att dela ut dem till investerare.

”Vi vill göra fler människor medvetna om fördelarna med en effektiv lagstiftning om konkurrens och statligt stöd, både när det gäller

företag inom den sociala ekonomin och de företag som verkar i hela systemet för tjänster av allmänt intresse”, sade yttrandets

föredragande **Giuseppe Guerini**.

Enheter inom den sociala ekonomin – som omfattar allt från kooperativ till ömsesidiga bolag och stiftelser – sysselsätter över 11 miljoner

människor runt om i EU, dvs. 6,3 % av den förvärvsarbetande befolkningen. De är verksamma inom områden såsom sociala tjänster och

hälso- och sjukvårdstjänster, förnybar energi och fattigdomsbekämpning. Trots deras bidrag står många av dem inför systemiska hinder

när det gäller att säkra långsiktigt investeringskapital och navigera bland offentliga upphandlingsförfaranden, eftersom det nuvarande

regelverket ofta inte tar hänsyn till deras ideella eller solidaritetsbaserade karaktär.

I EESK:s yttrande betonas bland annat att offentliga myndigheter inte i tillräcklig utsträckning utnyttjar befintliga verktyg såsom den

allmänna gruppundantagsförordningen och ramen för stöd till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

Kommittén efterlyser därför en förenkling och modernisering av de alltför komplexa och föråldrade reglerna i den allmänna

gruppundantagsförordningen för stöd till rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar eller med funktionsnedsättning, i linje med

några av rekommendationerna i Letta-rapporten om den inre marknaden.

EESK välkomnar den senaste höjningen av taken för stöd av mindre betydelse – 300 000 euro för vanliga företag och 750 000 euro för

enheter av allmänt ekonomiskt intresse – men hävdar likväl att mer skräddarsydda instrument, såsom den allmänna

gruppundantagsförordningen eller särskilda bestämmelser för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, bättre skulle tillgodose behoven hos

enheter inom den sociala ekonomin på områden som hälso- och sjukvård och sociala tjänster. (ll)

Konkreta reformer och beslutsamma åtgärder krävs för en resilient, konkurrenskraftig och inkluderande ekonomi

Jämfört med sina globala jämlikar, såsom USA, står euroområdet inför utmaningar som är akuta, nämligen låg arbetsproduktivitet, försvagad konkurrenskraft och avmattad ekonomisk dynamik. För att vända denna trend efterlyser Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) en brådskande och samordnad strategi.

I sitt yttrande ”Den ekonomiska politiken i euroområdet 2025” lägger EESK fram en plan för att driva på tillväxten genom att fördjupa den inre marknaden, minska byråkratin och säkerställa finanspolitisk hållbarhet. Samtidigt måste politiken uppmärksamma omvälvande trender såsom artificiell intelligens (AI) och trycket från en åldrande befolkning.

Efter externa chocker som covid-19-pandemin och energikrisen står euroområdet inför stora ekonomiska utmaningar. Stabiliseringsinsatser har gjorts, men frågor som inhemsk osäkerhet, demografiska förändringar och ökande budgettryck kräver djärva reformer.

EESK föreslår en trestegsstrategi för att öka produktiviteten och konkurrenskraften genom att fördjupa den inre marknaden, samordna industripolitiken och minska byråkratin. Finanspolitisk hållbarhet är avgörande, vilket kräver en balanserad ram, starkare EU-samarbete och insatser för att ta outnyttjade intäkter tillvara. Investeringarna är fortfarande en akilleshäl. Här behövs mer riskkapital och en innovationsvänlig politik.

Arbetsmarknadens resiliens är också en nyckelaspekt och för det krävs flexibilitet, rättvisa löner, socialförsäkringsreformer och AI-driven kompetensutveckling. EESK betonar behovet av delad ansvarsskyldighet mellan EU och dess medlemsstater, och förespråkar en förbättrad politisk samordning. Med beslutsamma åtgärder och strategiska investeringar kan euroområdet bygga upp en resilient, konkurrenskraftig och hållbar ekonomi för framtiden. (tk)

Europas framsteg när det gäller målen för hållbar utveckling har tappat fart, samtidigt som det krävs brådskande åtgärder för livsmedelssystemen

Europas framsteg mot målen för hållbar utveckling har avsevärt saktat in, vilket väcker farhågor om att målen för 2030 inte ska kunna uppnås. Rapporten om hållbar utveckling i Europa 2025 (ESDR), som har offentliggjorts av FN:s nätverk för lösningar för hållbar utveckling (SDSN), visar att framstegen när det gäller målen för hållbar utveckling mellan 2020 och 2023 var mindre än hälften så stora som under perioden innan.

Mellan 2016 och 2019 ökade framstegen med 1,9 procentenheter, men de minskade till endast 0,8 procentenheter under åren därefter. Avmattningen beror på växande miljömässiga, sociala och geopolitiska utmaningar. Mål 2 för hållbar utveckling (”ingen hunger”) är fortfarande ett stort problem, eftersom det finns ihållande svårigheter runt om i Europa när det gäller livsmedelstrygghet och hållbarhet.

I en separat studie utarbetad för Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) betonas behovet av kostförändringar för att stödja ett hållbart jordbruk och en hållbar folkhälsa.

Med ett EU-ledarskap som nyligen tillträtt efterlyser experter kraftfullare strategier och investeringar för att påskynda framstegen när det gäller målen för hållbar utveckling. Samarbete och finansiering på global nivå bedöms vara avgörande, och *den 4:e internationella konferensen om utvecklingsfinansiering* i Spanien i juni 2025 planeras fokusera på att öka det ekonomiska stödet till hållbarhet.

Guillaume Lafortune, vice ordförande för SDSN och huvudförfattare till rapporten, varnar för att ökande geopolitiska spänningar komplicerar hållbarhetsinsatserna, men han är fortfarande optimistisk.

”Världen blir alltmer farlig, instabil och osäker”, sade han. ”Samtidigt vill vi alla, och särskilt ungdomarna, se en hållbar utveckling. Med tanke på den globala ekonomins omfattning och den tillgängliga tekniken har världen potential att fullt ut uppnå en hållbar utveckling.”

”Hållbara livsmedelssystem är en avgörande drivkraft för genomförandet av målen för hållbar utveckling. För att påskynda åtgärderna behöver vi mer ambitiösa mekanismer för att trygga försörjningsmöjligheterna för jordbrukare, småskaliga livsmedelsproducenter och andra berörda parter i hela livsmedelskedjan. Men vi måste också ta itu med orättvis fördelning och säkerställa en rättvis omställning”, menade **Peter Schmidt**, ordförande för EESK:s sektion för jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö (NAT), samtidigt som han efterlyste ett större engagemang från det civila samhällets sida.

Med bara fem år kvar står EU inför ett avgörande vägval: antingen agera beslutsamt eller riskera att inte uppfylla sina åtaganden om en hållbar och rättvis framtid. (ks)

EU:s ekopris 2025 – lämna in anmälan nu!

Den 11 februari tillkännagav EESK att anmälningsperioden för EU:s ekopris inleds. Pristävlingen anordnas för fjärde gången, och anmälan kan lämnas in fram till den 27 april 2025.

Genom ekopriserna uppmärksammas framstående insatser inom den ekologiska värdekedjan och de utgör ett erkännande av enastående bidrag i kategorier som bästa ekologiska jordbrukare, stad, region, SMF-företag som bearbetar livsmedel, återförsäljare och restaurang/bespisningsverksamhet. EESK tittar särskilt på tre kategorier:

- Bästa ekologiska SMF-företag som bearbetar livsmedel
- Bästa återförsäljare av ekolivsmedel
- Bästa ekorestaurang/bespisningsverksamhet

Vinnarna kommer att tillkännages den 23 september 2025 (EU:s ekodag). Ekologiska aktörer – inklusive jordbrukare, bearbetningsföretag, återförsäljare och offentliga myndigheter – uppmuntras att lämna in anmälningar.

Mer information om kriterier och anmälan finns på Europeiska kommissionens webbplats. Frågor som rör de kategorier som bedöms av EESK kan skickas till EUorganicawardsEESC@eesc.europa.eu.

Initiativet stöder EU:s handlingsplan för ekologiska produkter och främjar ekologisk produktion och konsumentmedvetenhet. (ks)

Det civila samhällets vecka 2025 – delta i samtalet!

Den andra upplagan av EESK:s vecka för det civila samhället 2025, den 17–20 mars, kommer att inriktas på temat ”Att stärka sammanhållningen och deltagandet i polariserade samhällen”.

Säkra din plats här!

Det går fortfarande att anmäla sig till den andra upplagan av EESK:s vecka för det civila samhället, där Europas civila samhälle, EU-beslutsfattare, experter, journalister och många andra kommer att träffas för att diskutera en av dagens mest angelägna frågor – hur man kan motverka polariseringen av våra samhällen.

Som en följd av överlappande kriser, från pandemin och klimatförändringarna till de stigande levnadskostnaderna och de ökande inkomstskillnaderna, har polariseringen spridit sig i och utanför EU, vilket fördjupar de sociala klyftorna, urholkar förtroendet för de demokratiska institutionerna och sätter sammanhållningen i samhället på prov.

I detta sammanhang är **det civila samhällets vecka 2025** en djärv uppmaning till handling för att främja social sammanhållning och stärka det demokratiska deltagandet. Genom livliga debatter och samarbetsworkshoppar kommer detta fyra dagar långa forum att utgöra en unik plattform där alla deltagare kan föra kritiska diskussioner, utbyta bästa praxis och samarbeta för att ta fram praktiska lösningar.

Vad kan du förvänta dig?

Det civila samhällets vecka 2025 kommer att omfatta paneldiskussioner under ledning av **EESK:s kontaktgrupp**, samt **Europeiska medborgarinitiativets dag** och utdelningen av **EESK:s pris till det civila samhället**.

Den kommer att inledas med ett tankeväckande huvudanförande av forskaren, författaren och den politiska kommentatorn **Albena Azmanova**, som kommer sätta tonen för de debatter som kommer att följa.

I den efterföljande högnivåpanelen kommer vi att diskutera frågan **”Är vi fortfarande förenade i mångfalden?**. Till paneldeltagarna hör Europaparlamentets vice talman **Younous Omarjee**, civilsamhällesminister **Adriana Porowska** på det polska ordförandeskapets vägnar, EESK:s ordförande **Oliver Röpke**, EESK:s kontaktgrupps medordförande **Brikena Xhomaqi**, **Petros Fassoulas**, generalsekreterare för EMI (internationella Europarörelsen), och **Mădălina-Mihaela Antoci** från Moldaviens nationella ungdomsråd.

Under det civila samhällets vecka kommer vi att undersöka hur medborgarutbildning kan bidra till att överbrygga klyftor, hur EU kan ta täten inom innovation utan att göra avkall på sina värden samt hur man kan göra bostäder mer ekonomiskt överkomliga och hållbara och samtidigt motverka energifattigdom och stödja flergenerationsboende. Vi kommer också att titta på olika sätt att stärka det civila samhället genom offentligt och filantropiskt stöd, hur vi kan se till att EU:s politik återspeglar lokala behov i den gröna och den blå omställningen och hur man kan erkänna, skydda och samarbeta med det civila samhället i hela Europa på ett mer effektivt sätt.

En särskild session, som anordnas tillsammans med Europaparlamentet, kommer specifikt att ägnas åt den **fleråriga budgetramen** och dess konsekvenser för det civila samhället.

Europeiska medborgarinitiativets dag 2025

På **Europeiska medborgarinitiativets dag den 18 mars** kommer fokus att ligga på det kraftfulla verktyg för deltagandedemokrati som det **europeiska medborgarinitiativet** utgör. Initiativet infördes genom Lissabonfördraget och gör det möjligt för medborgarna att uppmana kommissionen att föreslå ny EU-lagstiftning i en viss fråga. För att kommissionen ska beakta initiativet måste organisatörerna samla in en miljon underskrifter till stöd för sin sak.

Genom diskussioner på hög nivå och interaktiva workshoppar kommer deltagarna att undersöka viktiga frågor såsom medborgarinitiativets roll när det gäller att motverka polariseringen och olika sätt att skapa ett starkare stöd i alla medlemsstater. Särskilt fokus kommer att ligga på hur det civila samhällets organisationer aktivt kan delta i medborgarinitiativsprocessen för att göra medborgarnas röster hörda i EU:s beslutsfattande.

Deltagarna kommer också att ha en unik möjlighet att tala direkt med organisatörer av medborgarinitiativ – tidigare, aktuella och framtida – för att utbyta bästa praxis och lärdomar beträffande deras egna kampanjer.

Dessutom kommer evenemanget att belysa vikten av genomslagsstrategier för att göra medborgarinitiativ och medborgarpaneler mer ändamålsenliga, med fokus på att öka chansen att EU-institutionerna följer upp med lagstiftning.

EESK:s pris till det civila samhället 2025

Under den sista dagen av det civila samhällets vecka 2025 kommer bland annat **EESK:s 15:e pris till det civila samhället** att delas ut.

Priset till det civila samhället syftar till att öka medvetenheten om det civila samhällets enastående bidrag till att skapa en europeisk identitet och medborgaranda och till att främja de gemensamma värden som stärker den europeiska integrationen. Det delas ut varje år till enskilda personer och organisationer i det civila samhället för deras innovativa och kreativa ideella projekt inom olika teman som är relevanta för EU.

I år kommer priset att delas ut till tre projekt som motverkar den skadliga polariseringen av samhället i EU.

Veckan avslutas med en dynamisk avslutningssession med talare såsom kommissionens verkställande vice ordförande (bekräftas senare). Europaparlamentets vice talman **Katarina Barley**, EESK:s ordförande **Oliver Röpke** och **Nataša Vučković**, generalsekreterare för FCD (stiftelsen centrum för demokrati) i Serbien.

Delta i samtalet!

Med sina fyra dagar med insiktsfulla diskussioner, inspirerande framstående talare och stora möjligheter till nätverkande ger det civila samhällets vecka 2025 löfte om att vara ett evenemang som du inte vill missa. Säkra din plats i dag och anslut dig till oss för att omsätta samtal i förändring. Din röst är viktig för att bygga ett mer sammanhållet och deltagandebaserat Europa!

Det fullständiga programmet finns här!

Anmäl dig här före den 12 mars. (ma)

EESK:s årliga ungdomsevenemang – där morgondagens ledare samlas

Den 13–14 mars 2025 håller Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) sitt årliga ungdomsevenemang Ditt Europa, din mening, som samlar mer än 130 deltagare från hela EU och andra delar av Europa. Detta unika evenemang förenar gymnasieelever, företrädare för ungdomsorganisationer och delegater från nationella ungdomsråd, alla i åldern 16–25 år, från alla 27 EU-länder, 9 kandidatländer och Förenade kungariket.

Med en rad workshoppar, paneldebatter och diskussioner kommer evenemanget att utgöra en plattform där ungdomarna aktivt kan bidra till att forma Europas framtid. I år har evenemanget rubriken ”Att låta ungdomarnas röst bli hörd”, och deltagarna kommer att ta upp viktiga frågor såsom hållbarhet, social delaktighet, digital omvandling och mycket mer.

Resultaten av dessa diskussioner och de insikter som erhålls kommer att kanaliseras till EESK:s andra vecka för det civila samhället och även främjas vid det europeiska ungdomsevenemanget (EYE) i juni 2025, som anordnas av Europaparlamentet i Strasbourg.

Vid evenemanget betonas vikten av att låta ungdomars engagemang ta sig uttryck i samhällsinsatser, deltagandedemokrati och utformningen av EU:s politik.

Håll utkik efter resultaten och initiativen från denna viktiga sammankomst. (kc)

NYHETER FRÅN GRUPPERNA

Konkurrenskraftskompassen: ett lägligt steg på vägen mot att återstarta EU:s ekonomiska motor

Av Stefano Mallia, ordförande för EESK:s arbetsgivargrupp

Den 29 januari antog kommissionen konkurrenskraftskompassen, ett viktigt och lägligt steg på vägen mot att återstarta EU:s ekonomiska motor som kommer att staka ut EU:s kurs för de kommande fem åren.

Arbetsgivarna i EU har länge förespråkat en övergripande konkurrenskraftsagenda, och vi välkomnar kompassens tre pelare: att överbrygga innovations- och produktivitetsklyftan, att kombinera utfasning av fossila bränslen med konkurrenskraft samt att minska beroendet för att säkra leveranskedjorna. Dessa faktorer är avgörande för att EU ska kunna konkurrera globalt, locka till sig och behålla talanger och främja innovation.

Kompassens slutliga framgång hänger dock på att konkreta åtgärder utarbetas och genomförs i tid. Viktiga initiativ såsom omnibuspaketet med förenklingsåtgärder, given för ren industri och den övergripande strategin för att fördjupa den inre marknaden kommer att spela en avgörande roll. Omdöpta strategier och klatschiga titlar kan dock inte vara det enda som skyddar oss från de utmaningar vi står inför.

En **förenkling av regelverket** är till exempel det första och mest brådskande steget. Det är avgörande att vi minskar byråkratin och främjar snabbhet och flexibilitet. Under alltför lång tid har företagen inom EU kämpat med alltför komplicerade regler och trögt beslutsfattande. **Konkurrenskraftskontrollen måste också bli meningsfull**, så att nya lagstiftnings- och regleringsåtgärder bidrar till, snarare än hindrar, företagens tillväxt.

Kompassen är med rätta inriktad på att **främja innovation genom en robust kapitalmarknadsunion** och att ta itu med strukturella hinder för att frigöra EU:s potential inom **deep tech, ren energi och avancerad tillverkning**, samtidigt som det skapas ett gynnsamt ekosystem för startupföretag och scaleup-företag.

Att kapitalmarknadsunionen ännu inte har fullbordats är en påminnelse om att vi inte har råd med några förseningar. Kompassen främjar visserligen bättre samordning av nationella offentliga investeringar, men den innehåller ingen tydlig plan för andra gemensamma finansieringskällor. Världen kommer dock inte att vänta på oss.

Racet är i gång och nu är det dags att lägga i högsta växeln. Stärkt konkurrenskraft är inte bara en ekonomisk nödvändighet, utan nyckeln till delat välstånd för alla. **EU:s näringsliv är och förblir en del av lösningen**.

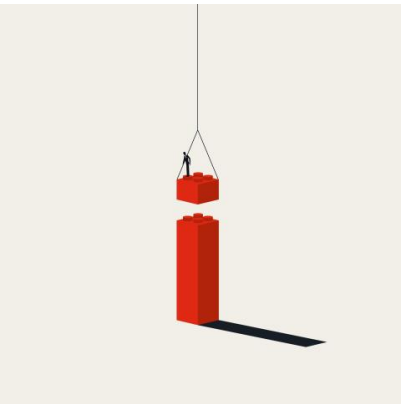

Konkurrenskraft till varje pris? Europa får inte halka efter när det gäller sociala rättigheter och arbetstagarrättigheter

Av Arbetstagargruppen vid EESK

Arbetstagargruppen vid EESK framhåller starkt att de sociala rättigheter och arbetstagarrättigheter som uppnåtts genom hårt arbete inte får svepas åt sidan i samband med EU:s ansträngningar att förbli konkurrenskraftigt i den globala ekonomin. Trots högljudda krav på ökad avreglering får EU inte backa på viktiga lagstiftningsområden såsom den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

I enlighet med rekommendationerna i Draghi- och Letta-rapporterna har kommissionen lagt fram ett meddelande om konkurrenskraftskompassen. Tanken är att denna kompass, som kompletteras av övergripande initiativ från kommissionens sida, ska främja företagens verksamhet. Målet är att stärka EU:s konkurrensfördel.

Arbetstagargruppen är djupt oroad över att sociala rättigheter och arbetstagarrättigheter kanske hamnar i skymundan i processen, eftersom EU tycks ha valt att till varje pris hålla jämna steg med konkurrerande ekonomier.

Arbetstagargruppen har därför föreslagit en rad yttranden på eget initiativ för att diskutera konkurrenskraftsfrågan med avseende på humankapitalets mervärde. Ett är det aviserade förslaget till yttrande om fackföreningarnas roll när det gäller att förbättra produktiviteten. Syftet med yttrandet är att visa att drivkraften bakom EU:s produktivitet (som påverkar dess konkurrenskraft) främst är investeringar i humankapital (arbetstagare), teknik och innovation.

Fackföreningarnas nyckelroll betonas i detta sammanhang, eftersom de samlar enskilda arbetstagare genom kollektivförhandlingar och kollektiva åtgärder och formar dynamiken på arbetsmarknaden för att bidra till att uppfylla löftet om en konkurrenskraftig ekonomi.

På liknande sätt avser Arbetstagargruppen att i en kommande studie utvärdera och bedöma läget när det gäller EU:s lagstiftning i anknytning till den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Studien kommer att vara ett viktigt verktyg för att övervaka socialpolitiken, eftersom EU i sin konkurrenskraftsträvan främst väntas fokusera på sin ekonomi.

Slutligen kommer Arbetstagargruppen vid sitt sammanträde i april i kategorin ”Arbetstagarnas röst för ett mer demokratiskt deltagande” att undersöka de föreslagna åtgärderna för att minska regelbördan för företag – som ses som en faktor som bromsar EU:s konkurrenskraft – och deras inverkan på EU:s lagstiftning om skydd av arbetstagare och miljön, särskilt i samband med tillbörlig aktsamhet i fråga om hållbarhet och företagens hållbarhetsrapportering.

Ny EESK-studie fokuserar på hållbara bostäder till överkomlig kostnad i EU

Av Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK

Bostadspriserna i EU steg med 47 % mellan 2010 och 2022. Under samma period ökade hyrorna med 18 %. Enligt Eurostat spenderade år 2023 mer än 10 % av hushållen i städer och 7 % av hushållen på landsbygden mer än 40 % av sin disponibla inkomst på boende. För att belysa hur vi kan göra bostäder mer ekonomiskt överkomliga och hållbara för alla européer beställde EESK en studie som undersöker politiska lösningar för att uppnå detta. I denna intervju diskuterar studiens medförfattare, Agnieszka Maj, ekonom, och Karolina Zubel, direktör för miljö, energi och klimatförändringar, från Center for Social and Economic Research (CASE), de viktigaste resultaten.

Vad handlar denna EESK-studie om och varför är den relevant?

I denna studie om hållbara bostäder till överkomlig kostnad i EU undersöks behovet av hållbara bostäder till överkomlig kostnad i EU, med betoning på digitaliseringens roll (AI, digitala bygglov, relevanta databaser) och strukturer inom den sociala ekonomin. Genom fallstudier lyfter man fram innovativa insatser som förbättrar bostädernas ekonomiska överkomlighet, tillgänglighet och hållbarhet. Studien innehåller genomförbara rekommendationer för 2030 och 2050 som är anpassade till EU:s mål om klimatresiliens, social rättvisa och ekonomisk tillväxt. Den ger strategiska insikter för att anpassa bostadspolitiken till föränderliga utmaningar och samtidigt främja välbefinnandet i samhället.

Vilka är studiens viktigaste resultat?

Digitaliseringen innebär en betydande möjlighet att förbättra effektiviteten i planeringen, byggandet och förvaltningen av bostäder, vilket kan minska kostnaderna och öka hållbarheten. Dess nuvarande inverkan på kostnadsbesparingarna är dock begränsad. De största hindren för digitala framsteg är de berörda parternas traditionella åsikter, upplevd låg avkastning på investeringar, höga genomförandekostnader samt brist på incitament, utbildning och lagstiftning. För att frigöra digitaliseringens fulla potential är det mycket viktigt med ytterligare investeringar i digital infrastruktur, till exempel genom att digitala plattformar görs interoperabla.

Deltagandet av enheter inom den sociala ekonomin (bostadsföreningar med begränsat vinstsyfte, allmännyttiga organisationer, kooperativ) utgör en lovande politisk innovation för att ta itu med de nuvarande bostadsutmaningarna. Dessa enheter erbjuder kostnadseffektiva och väl utformade bostadslösningar som främjar sammanhållning i närsamhället och långsiktig bostadsstabilitet. I Wien spelar till exempel bostäder utan vinstsyfte samt bostäder med begränsat vinstsyfte, som står för 30 % av stadens totala bostadsproduktion, en avgörande roll för att stabilisera bostadsmarknaden genom att de har en prisdämpande effekt. Detta bidrar till att hålla hyrorna ekonomiskt överkomliga och förhindrar snedvridning av marknaden.

På grundval av resultaten, vilka är era viktigaste rekommendationer för åtgärder och ytterligare forskning?

På medellång sikt bör EU:s bostadspolitik prioritera införandet av en ny europeisk giv för hållbara subventionerade bostäder till överkomlig kostnad och ett bostadsdirektiv med sikte på en enhetlig strategi i alla medlemsstater. Länderna bör främja innovativa modeller såsom kooperativ och bostäder med begränsat

vinstsyfte, tillhandahålla flexibelt ekonomiskt stöd till bostadsprojekt och använda digitala verktyg för att förbättra bostadslösningarna.

På lång sikt bör bostadspolitiken anta ett strategiskt och hållbart synsätt med tonvikt på lokala lösningar och kontinuerlig övervakning. Digitaliseringen måste standardiseras genom lagstiftning, med cirkulärekonomiska metoder såsom banklån kopplade till byggnaders cirkularitet, hyresincitament baserade på energieffektivitet och gräsrotsfinansieringsinitiativ. Dessutom bör begreppet ”subventionerat boende” utvidgas till att omfatta medelinkomsthushåll, i likhet med Wiens modell med ”samhällsboende”, som främjar social blandning och förhindrar gentrifiering. Det är också viktigt att fokusera både på nybyggnation och renoveringar och på att omvandla outnyttjade byggnader för att effektivt tillgodose bostadsbehoven.

Framtida forskning bör inriktas på inkluderande strategier för stadsplanering, byggande och bostadsutbud för att förbättra tillgängligheten för alla medborgare. Man bör också undersöka hur ny teknik, såsom AI och automatisering, påverkar kostnadsbesparingarna och effektiviteten i utvecklingen och förvaltningen av bostäder. Dessutom bör forskningen undersöka innovativa bostadsmodeller i EU:s medlemsstater för att identifiera strategier som kan öka både den ekonomiska överkomligheten och hållbarheten.

Studien beställdes av EESK på begäran av Gruppen för civilsamhällesorganisationer.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Konkurrenskraftskompassen uppnår inte jämvikt mellan företagens behov och arbetstagarnas rättigheter

Europeiska fackliga samorganisationen (EFS), Europas största fackliga organisation, som företräder 45 miljoner arbetstagare på europeisk nivå, har vägrat att ställa sig bakom konkurrenskraftskompassen, kommissionens plan för att stimulera EU:s ekonomi. För EFS är kompassen oacceptabel i sin nuvarande form. Vi talade med EFS generalsekreterare Esther Lynch om arbetstagarnas främsta invändningar mot kompassen och den europeiska pelaren för sociala rättigheters öde mot bakgrund av att det riktas nya krav på drastisk avreglering och ett starkare fokus på konkurrenskraft.

Fackföreningarna i EU har redan uttryckt sitt missnöje med kommissionens senaste plan för att blåsa nytt liv i EU:s ekonomi. Vad anser du vara det huvudsakliga felet med kommissionens konkurrenskraftskompass? Vilka förslag i planen ser du som särskilt illavarslande?

Det största problemet med kommissionens konkurrenskraftskompass är att den prioriterar avreglering framför de investeringar som krävs för att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet, utveckla en stark europeisk industripolitik och säkerställa offentliga tjänster av hög kvalitet. På samma sätt erkänns i kompassen visserligen vikten av arbetstillfällen av hög kvalitet för en konkurrenskraftig ekonomi, men i stället för att föreslå den lagstiftning som krävs för att stärka rättigheterna, förbättra arbetsvillkoren och främja kollektivförhandlingar undergräver kompassen denna prioritering genom att förespråka avreglering, vilket kan leda till sämre arbetsvillkor och otrygga anställningar.

Ett av de mest oroväckande förslagen är införandet av en 28:e ordning för företag, som skulle göra att företag kan bedriva verksamhet utanför nationell arbetsrätt. Detta skulle allvarligt kunna undergräva arbetslagstiftningen i hela EU och ge upphov till en kapplöpning mot botten när det gäller arbetstagarnas rättigheter och skydd.

På samma sätt är ett förbud mot regeringarnas möjlighet att införa lagstiftning som är strängare än de miniminormer som fastställs i EU-direktiven djupt problematiskt. Tanken bakom EU-direktiven, till skillnad från EU-förordningarna, är att de ska fastställa miniminormer för alla länder. Att göra dessa normer till tak för vad som är möjligt skulle inte bara undergräva denna tanke, utan vara till stort men för förvärvsarbetande och innebära att de svårvunna framstegen när det gäller hälso- och sjukvård, utbildning, arbetsmiljö och skälig lön, för att bara nämna några få exempel, tillintetgörs.

Dessutom är kompassens uppmaning till pensionsreformer som bygger på ett längre arbetsliv problematisk, eftersom detta lägger en orimlig börda på arbetstagarna utan att ta itu med behovet av hållbara och rättvisa pensionssystem.

Vidare är kompassen starkt inriktad på att gynna företag, med många löften till företagsgrupper, medan den saknar konkreta åtaganden om lagstiftning som skulle gynna förvärvsarbetande. Detta inbegriper avsaknaden av åtgärder för att se till att offentliga investeringar används för att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet i stället för att bara öka företagens vinster.

Kort sagt uppnår kompassen inte jämvikt mellan företagens behov och arbetstagarnas rättigheter och välbefinnande, vilket gör den till ett oacceptabelt förslag i sin nuvarande form.

Skulle du säga att genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter nu kan vara hotat?

På papperet har kommissionen i sitt nyligen offentliggjorda arbetsprogram för 2025 på nytt ställt sig bakom den europeiska pelaren för sociala rättigheter. I praktiken är dock detta arbetsprogram det första som inte innehåller något initiativ till social lagstiftning sedan 2019.

Däremot har kommissionen föreslagit åtta ”förenklingsrättsakter” under det kommande året. Ingen vill bli överbelastad av byråkrati, och fackföreningarna föreslår aktivt lösningar i detta syfte, till exempel regler om offentlig upphandling.

Det är dock uppenbart att de problem som EU står inför inte kan lösas genom förenkling.

Det största hotet mot genomförandet av pelaren för sociala rättigheter är den våg av massuppsägningar som tillkännages runt om i EU. Detta kommer att äventyra lönerna och anställningstryggheten, men även pensionerna, det sociala skyddet och många av pelarens övriga principer.

Det är nödvändigt att sörja för investeringar för att skydda och skapa arbetstillfällen av hög kvalitet, inbegripet ett Sure 2.0-instrument och en stark EU-investeringsmekanism, samt att ta nödvändiga lagstiftningsinitiativ för att garantera arbetstillfällen av hög kvalitet.

Om en minskad regelbörda inte är rätt väg att gå, hur kan EU då öka sin relevans i den rådande globala ekonomiska situationen?

De villkor som ledde till dessa uppsägningar berodde på bristande investeringar. Detta gäller lika mycket för privata som för offentliga investeringar.

Företagen har omdirigerat investeringar bort från arbetstagarnas löner och välbehövlig forskning och utveckling och till improduktiva utdelningar och aktieåterköp, vilket har hämmat de gröna och tekniska framstegen här i EU.

Under de senaste åren har USA och Kina tagit initiativ till mycket omfattande offentliga investeringar. Samtidigt ägnade sig EU åt att anta nya regler som tvingar medlemsstaterna till åtstramningar.

EU måste skyndsamt ändra kurs. Stora offentliga investeringar – med sociala krav för att se till att dessa investeringar medför arbetstillfällen av hög kvalitet – är en förutsättning för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Esther Lynch är generalsekreterare för Europeiska fackliga samorganisationen (EFS). Hon har omfattande facklig erfarenhet på irländsk, europeisk och internationell nivå och har varit både biträdande generalsekreterare och förbundssekreterare för EFS. I sina roller har hon lett insatser för att stärka arbetstagarnas och fackföreningarnas rättigheter genom att påverka viktiga direktiv om tillräckliga minimilöner, tydliga och förutsägbara arbetsvillkor samt visselblåsning. Hon har också lett kampanjer till förmån för den europeiska pelaren för sociala rättigheter och skäliga löner. Hennes arbete har säkerställt 15 rättsligt bindande gränsvärden för exponering för carcinogener samt avtal mellan arbetsmarknadens parter om digitalisering och reproduktionstoxiska ämnen. Som feminist sedan barnsben verkar hon för att sätta stopp för undervärderingen av det arbete som huvudsakligen utförs av kvinnor.

EFS företräder 45 miljoner medlemmar från 94 fackliga organisationer i 42 europeiska länder samt 10 europeiska fackförbund.

Den aviserade avregleringen är ett steg i rätt riktning

Av Kinga Grafa

Företagen i EU står fortfarande inför överdriven byråkrati, fragmenterad lagstiftning och ökande kostnader. Denna överreglering hämmar deras tillväxt och hindrar dem från att hålla jämna steg med konkurrenter från andra delar av världen. EU kan inte fortsätta att gå runt i cirklar – företagarna behöver

verkliga förändringar, inte ytterligare analyser av samma hinder som vi har känt till i åratal. Detta är ett viktigt tillfälle att gå från ord till handling. Det skriver Kinga Grafa från den polska företagarorganisationen Lewiatan.

Kommissionen presenterade nyligen konkurrenskraftskompassen, en färdplan för de kommande fem åren som syftar till att stärka EU:s ekonomiska ställning och stödja de europeiska företagen. Det tillvägagångssätt som kommissionen föreslår är det rätta. Näringslivet har länge efterlyst sådana förändringar och gjort ”konkurrenskraft” och ”den inre marknaden” till sina främsta prioriteringar. Om EU vill vara globalt konkurrenskraftigt måste vi dock agera nu. Med en stark ekonomi som grund måste vi snarast rationalisera lagstiftningen, sänka energikostnaderna och sörja för effektivt stöd till investeringar och innovation. I ett instabilt geopolitiskt klimat måste vi också slutföra frihandelsavtal med viktiga partner, t.ex. sådana som omfattar tillgång till kritiska råvaror.

I dag står företagen i EU fortfarande inför överdriven byråkrati, fragmenterad lagstiftning och ökande kostnader. Konkurrenter från andra delar av världen växer snabbare, medan överreglering hämmar de europeiska företagens tillväxt. Kommissionen måste lägga fram konkreta reformer som verkligen förbättrar EU:s företagsklimat. Konkurrenskraftskompassen tar upp de största hindren för tillväxt och produktivitet i EU, såsom höga energikostnader, överreglering och kompetens- och arbetskraftsbrist. Detta är rätt tillvägagångssätt, men det viktigaste är att detta omsätts i praktiken. Det innebär lagstiftningsförslag och handlingsplaner som främjar konkurrenskraften och inte bromsar den.

Den inre marknaden är en av den europeiska integrationens största framgångar, men dess fulla potential måste frigöras. Det är oacceptabelt att de hinder på den inre marknaden som fastställdes för 20 år sedan fortfarande kvarstår. Det polska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd har möjlighet att ändra detta, och friheten att tillhandahålla tjänster är en nyckelprioritering. Detta är viktigt inte bara för transportsektorn utan också för den växande gruppen av företag som erbjuder yrkesmässiga tjänster. Tyvärr ägnas denna fråga inte tillräcklig uppmärksamhet i Letta- och Draghi-rapporterna. Enrico Letta fokuserade enbart på byggverksamhet och detaljhandel, medan Mario Draghi inte tog hänsyn till kommissionens uppskattningar av de ytterligare steg som skulle kunna frigöra tjänstemarknadens potential. Det är positivt att Sauli Niinistö i sin rapport lyfte fram tjänsternas roll när det gäller att skapa resiliens och säkerhet. Ingen behöver övertygas om hur viktigt det är i det nuvarande geopolitiska landskapet. Det är mot denna bakgrund som kommissionen föreslår den ”28:e ordningen” – en enda uppsättning regler som omfattar beskattning, arbetsrätt och bolagsrätt. Detta initiativ syftar till att förenkla gränsöverskridande verksamhet, särskilt för små och medelstora företag, men vi vet i detta skede inte tillräckligt mycket om förslaget för att kunna bedöma det.

Den aviserade avregleringen och rationaliseringen av lagstiftningen är helt klart ett steg i rätt riktning. Nu är det dock dags att omsätta förslagen i praktiken, och det måste handla om mer än bara att minska rapporteringsbördan. Vi hoppas att kommissionen kommer att göra en grundlig ”revision” av EU-lagstiftningen som utmynnar i specifika förslag för att snabbt förbättra EU:s regelverk.

Vi ser fram emot forumet för den inre marknaden i Kraków och emotser slutsatserna från det offentliga samrådet med Lewiatans medlemmar. Målet är att förbereda nästa inremarknadsstrategi.

Detta är ett viktigt tillfälle att gå från ord till handling och genomföra lösningar som verkligen frigör de europeiska företagens utveckling. Dialog mellan EU-institutionerna och arbetsmarknadens parter kommer att vara avgörande för att finna lösningar som tillgodoser företagens verkliga behov. Om vi inte fattar djärva beslut kommer vi att förlora värdefull tid och halka efter i den globala konkurrensen.

Kinga Grafa är biträdande generaldirektör för Europafrågor vid privatföretagarnas centralorganisation Lewiatan och ständig delegat till BusinessEurope. Hon är utbildad statsvetare och journalist och fick erfarenhet av hur EU fungerar när hon arbetade för UKIE (polska byrån för kommittén för europeisk integration) 2008–2009 och vid Europaparlamentet 2009–2014. Hon är också medförfattare till en bok om den polska aristokratin och författare till vetenskapliga publikationer om amerikansk utrikespolitik, den amerikanska eliten och kulturdiplomati.

”Future 500”: Uppskalning av europeiska företag ska säkra global framgång

”Det är dags att omsätta Draghi-rapporten i konkreta åtgärder, innan den försvinner i politikens irrgångar. Vi behöver skickliga strateger och beslutsfattare som kan bygga vidare på denna rapport och utarbeta strategier för EU:s industripolitik”, sade den kroatiska företagaren och forskaren Stjepan Orešković. Tillsammans med Jörn Fleck, chefsdirektör vid den transatlantiska tankesmedjan Atlantic Council, presenterade han det ambitiösa initiativet ”Future 500” vid den offentliga internationella konferensen Conclave II i Bryssel. ”Future 500”, som ingår i Atlantic Councils bredare plattform SEEUS Futures, syftar till att identifiera och stödja 500 europeiska företag med betydande potential för tillväxt och global inverkan. Målet är att hjälpa nya europeiska företagare att klara sig i den globala konkurrensen och att stärka EU:s närvaro på den internationella ekonomiska arenan. Stjepan Orešković berättade mer om projektet.

Kan du kortfattat redogöra för den centrala tanken bakom projektet ”Future 500”?

Mot bakgrund av insikterna från de viktiga rapporter om EU:s framtid som utarbetats av Mario Draghi, Enrico Letta och Manuel Heitor och analyserats ur två olika perspektiv av forskare respektive företagare, väcker initiativet flera kritiska frågor: Vem kommer att genomföra dessa konkurrenskraftsplaner och den nyligen offentliggjorda konkurrenskraftskompassen? Vilka mekanismer kommer att användas? Vilka kostnader kommer detta att medföra? Och vilken avkastning kan man vänta sig, jämfört med avkastningen från högtillväxtföretag i USA på senare tid? Projektet ”Future 500” är en hörnsten i SEEUS-plattformen, som företräder aktörer i USA, EU och Sydösteuropa, och syftar till att skapa ökad synlighet och främja samarbetet mellan dessa geografiska områden. Det är strategiskt utformat för att ta itu med Europas akuta behov av att främja en dynamisk miljö där lokala företag får möjlighet att bli ledare på den globala arenan. Initiativet är inriktat på att ge tillgång till riskkapital, strategisk vägledning och internationellt nätverksarbete, där man kan dra lärdom av experter som **Dani Rodrik** från Harvard-universitetet och **Beata Jaworcik** från EBRD, för att utveckla en industripolitik för 2000-talet som avsevärt ökar vår konkurrenskraft.

Har ni redan potentiella kandidater till de 500 företag ni tänker välja ut? Vilka är de grundläggande krav som ett företag måste uppfylla för att väljas ut?

Vi har ännu inte valt ut några specifika företag, men tanken är att ”Future 500” ska inrikta sig på företag som bedöms ha potential för skalbarhet och snabb tillväxt. Det kommer att vara en öppen och löpande process, och vi kommer att prioritera företagens ekonomiska potential, innovationsförmåga och strategiska betydelse inom sina branscher. Vi kommer också att sträva efter att upprätta partnerskap med multilaterala utvecklingsbanker och investerare som redan hjälper företag att stärka sin ställning i konkurrensen. Fokus ligger på företag som redan uppvisar en stabil tillväxtbana, en god innovationsförmåga och en ambition att skala upp globalt. Därmed garanteras att företagen inte bara är marknadsledande utan också banbrytande i fråga om teknik och affärsmodeller. Vi kommer att bygga vidare på erfarenheterna från stora projekt som Scale-Up Europe, som sammanför grundare, investerare, personer i ledande befattning och forskare med uppdraget att göra Europa till en plats där tekniska föregångare hör hemma. När det gäller EU:s kandidatländer är de företag som kan komma att väljas ut särskilt viktiga, eftersom de kommer att utgöra konkreta exempel på hur den nya ekonomins principer fungerar i praktiken: de är ambitiösa och internationellt konkurrenskraftiga företag som inte till största delen är beroende av nationell finansiering med skattemedel, och kan därmed fungera som förebild.

Hur optimistisk är du när det gäller Europas potential i fråga om global konkurrenskraft?

Det finns betydande skäl till optimism kring Europas förmåga att stärka sin globala konkurrenskraft om vi lägger dagens tendenser till självömkan bakom oss. Om vi räknar bort Nvidia har euroområdets aktieindex sedan marknaden vände uppåt i slutet av 2022 överträffat S&P i fråga om totalavkastning. Tack vare de europeiska sociala systemen och hälso- och sjukvårdssystemen håller sig människor friska och aktiva längre, till mycket lägre kostnad, och systemen har därmed en positiv inverkan på vår ekonomis produktivitet och konkurrenskraft på global nivå.

Vi försöker återspegla Immanuel Kants tankar om ”genuin entusiasm”, som han tog upp i samband med franska revolutionen. En sådan inställning kan omvandla utmaningar till en motiverande kraft och skapa en till synes oövervinnerlig beslutsamhet. Vi behöver färre rika knösar och tama knähundar – välbärgade och självbelåtna eliter och alltför eftergivna och bekväma anhängare – som har gynnats under de senaste två årtiondena. I stället behöver vi en ny ”ung och hungrig” generation – drivna och ambitiösa individer som är redo att ta sig an utmaningar.

Initiativet ”Future 500” syftar till att proaktivt ta itu med kroniska problem som lyfts fram i konkurrenskraftsrapporterna, såsom behovet av djärv innovation och företag som skalar upp. Europas globala ställning kommer i hög grad att vara beroende av dess förmåga att integrera avancerad teknik, främja entreprenörstalang och finslipa industripolitiken för att stödja tillväxt för alla. Syftet med initiativet är att skapa ett gynnsamt klimat för företagsledare och innovatörer – dels genom att dra nytta av Europas välutbildade arbetskraft, dess rika arv i fråga om banbrytande uppfinningar och dess traditionella och nya branscher, dels genom att ta itu med frågor kring bland annat lagstiftningens fragmentering och obalanser på marknaden.

Kort sagt utgör initiativet ”Future 500” ett viktigt steg för att sätta Europas ekonomiska landskap på prov och ge vår världsdel en starkare ställning i den globala konkurrensen genom att främja företag med stor potential och stärka företagsekosystemet. Vi har ingen chans att vinna i konkurrensen om vi inte vet vilka våra konkurrenter är.

Stjepan Orešković är forskare och företagare. Han är medlem av European Academy of Science and Arts (EASA) och grundare av Bosqar Invest. Under hans familjs ledning har antalet anställda inom Bosqar Invest ökat från 300 till över 16 000 på fem år – ett exempel inte bara på en lysande uppskalningsstrategi (som

inbegriper vetenskap, teknik, investeringar från pensionsfonder och andra fonder), utan också på modigt företagande, vilket är en viktig faktor som lyfts fram i Draghi-rapporten. Detta strategiska fokus påverkade sannolikt Atlantic Councils lansering av projektet ”Future 500” som han berättar om.

ECCJ säger nej till omnibuspaketet: företagens intressen bör inte styra EU:s politik

Kommissionen kommer snart att lägga fram ett paket med lagstiftningsreformer om företagens rapporteringsskyldigheter, det så kallade omnibuspaketet. Paketet syftar till att förenkla och rationalisera hållbarhetsbestämmelserna och göra rapporteringsskyldigheterna tydligare för företagen. Sedan paketet tillkännagavs i november har det sänt chockvågor över hela EU, varit föremål för omfattande diskussioner och väckt motstånd från olika grupper. Civilsamhällesorganisationer, fackföreningar, företag, investerare, jurister och akademiker har alla framfört oro beträffande risken för att omnibuspaketet leder till avreglering, och uppmanat kommissionen att skydda, snarare än försvaga, dessa instrument. Andriana Loredan från ECCJ (europeiska koalitionen för företagsrättvisa) förklarar vad som står på spel och varför civilsamhällesorganisationer som ECCJ motsätter sig omnibuspaketet.

Konkurrenskraft används som förevändning för avreglering av välbehövliga hållbarhetsbestämmelser

Omnibuspaketet är inriktat på tre viktiga hållbarhetsinstrument som står i centrum för den europeiska gröna given, nämligen direktivet om företagens hållbarhetsrapportering, direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och taxonomiförordningen. Paketet är ett direkt resultat av att den nya kommissionen lagt om kursen, vilket inleddes med Mario Draghis rapport om EU:s framtida konkurrenskraft i september 2024. I Draghi-rapporten tillskrivs stagnationen på EU:s marknader delvis alltför stora regelbördor för företagen, samtidigt som han bekvämt nog bortser från andra viktiga faktorer, såsom den olje-, gas- och livsmedelsinflation som drivs av multinationella företags spekulation. Enligt Draghi-rapporten är EU:s ram för hållbarhetsrapportering och tillbörlig aktsamhet en stor källa till regelbördor. Utan bevis som kopplar hållbarhetslagstiftningen till den upplevda bristen på konkurrenskraft i EU har detta snäva perspektiv blivit en förevändning för att eventuellt avveckla hållbarhetslagstiftningen helt och hållet.

Med detta särskilda omnibuspaket avser kommissionen att förenkla några av de mest avgörande instrument som nyligen antagits för att ta itu med storföretagens inverkan på människor och miljö. Detta inbegriper direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet, som antogs så sent som förra året och ännu inte har genomförts.

Alla diskussioner om omnibuspaketets innehåll är för närvarande bara spekulationer. En av de största riskerna med omnibuspaketet är dock att lagstiftningen om hållbarhetsinstrument öppnas upp igen, vilket skulle kunna leda till att bestämmelser av central betydelse omförhandlas (såsom det civilrättsliga ansvaret eller klimatomställningsplanerna inom ramen för direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om

hållbarhet). ECCJ motsätter sig starkt att tidigare överenskommen hållbarhetslagstiftning öppnas upp igen. Detta skulle öka den rättsliga osäkerheten, äventyra företagens respekt för de mänskliga rättigheterna och miljön och missgynna dem som redan anpassat sig till de nya bestämmelserna.

Företagens oproportionerliga inflytande i ett bristfälligt samrådsförfarande

Omnibuspaketet har tillkännagetts och kommissionen har utarbetat sitt förslag med en total brist på öppenhet och utan hänsyn till EU:s fördragsbestämmelser och kommissionens egna förfaranderegler.

Kommissionen har för avsikt att lägga fram sitt omnibusinitiativ inom en mycket snäv tidsram, som inte möjliggör adekvat konsekvensbedömning och offentligt samråd. Detta tillvägagångssätt är oförenligt med rätten att delta i EU:s beslutsprocesser, en demokratisk princip som skyddas av EU:s fördrag. Det strider också mot kommissionens egna riktlinjer för bättre lagstiftning, som kräver ett brett och öppet samråd med berörda parter under kommissionens beslutsprocess.

I februari 2025 höll kommissionen i stället ett skensamråd, en så kallad verklighetskontroll, med en liten, utvald grupp av berörda parter, främst stora företag och näringslivsorganisationer. Många av dessa företag riskerar för närvarande rättsliga åtgärder för kränkningar av de mänskliga rättigheterna eller för att ha orsakat skada på miljön i sin egen verksamhet eller i sin värdekedja. De har således ett egenintresse av att försvaga hållbarhetslagstiftningen, på bekostnad av arbetstagarna, lokalsamhällena och klimatet. Dessutom stod den oproportionerliga representationen av stora företag i skarp kontrast till det civila samhällets underrepresentation. Civilsamhällesorganisationer, fackföreningar och småföretag var bara symboliskt representerade, medan offer för företags missbruk och företag som förespråkar hållbarhetsbestämmelser helt uteslöts från samtalet.

Omnibuspaketet: ett potentiellt hot mot en ambitiös klimatpolitik

Kommissionens ordförande Ursula von der Leyen och kommissionsledamot Valdis Dombrovskis, som övervakar hela ”förenklingsarbetet”, verkar ansluta sig till de största och mäktigaste företagens agenda. I synnerhet omfattade kommissionens viktigaste partner under den så kallade verklighetskontrollen företag vars affärsverksamhet i hög grad bidrar till klimatförändringarna och som har ett intresse av sänkta klimatkrav, såsom företag inom olje-, gas-, petrokemi-, fordons- och finanssektorerna. Med tanke på den rådande klimatkrisen och dess negativa konsekvenser för människor och miljö väcker detta oro över huruvida omnibuspaketet kommer att innebära ett steg bakåt för klimatpolitiken.

Kommissionens bör prioritera genomförande snarare än avreglering

Om kommissionen verkligen är intresserad av konkurrenskraft och minskad regelbörda samt mänskliga rättigheter och klimaträttvisa bör den överväga hur hållbarhetsinstrumenten skulle kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Detta kan enkelt göras genom riktlinjer för att bistå företagen och medlemsstaternas myndigheter, i enlighet med direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet, samt genom finansiering och kapacitetsuppbyggnad. Detta tillvägagångssätt skulle innebära att man tar fasta på Draghi-rapportens kritik mot bristen på vägledning för att underlätta tillämpningen av EU:s hållbarhetslagstiftning.

Slutligen är det inte heller rätt väg att gå för att uppnå verklig konkurrenskraft att i hemlighet omarbeta viktiga hållbarhetsbestämmelser bakom stängda dörrar med några av världens största företag.

Andriana Loredan *är handläggare vid ECCJ (europeiska koalitionen för företagsrättvisa) och har varit involverad i opinionsbildning om direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet sedan*

förslaget först lades fram 2022. Hon arbetade tidigare med frågan om affärsverksamhet och mänskliga rättigheter ur ett tvångsarbetesperspektiv vid Anti-Slavery International.

Årtionden av svårvunna miljömässiga, sociala och ekonomiska framsteg får inte sättas på spel

EU måste stå emot lockropen om avreglering, eftersom det bara skulle skapa osäkerhet för företagen, försvaga den hållbarhetsdrivna konkurrenskraften och försämra medborgarnas välbefinnande och förtroende. Det säger Danny Jacobs, generaldirektör för det flamländska miljönätverket Bond Beter Leefmilieu (BBL). Han redogör för de icke-statliga miljöorganisationernas oro över EU:s senaste förslag om att förenkla lagstiftningen, som de fruktar kan åsidosätta de viktiga ambitionerna i den europeiska gröna given.

Kan du kommentera kommissionens senaste initiativ om avreglering, såsom konkurrenskraftskompassen och omnibuspaketet?

Kommissionen har lagt fram en ekonomiskt driven agenda för avreglering och förenkling som riskerar att sätta svårvunna miljömässiga, sociala och ekonomiska framsteg på spel. Detta spänningsförhållande mellan anpassning och bevarande av EU:s regelverk gör det svårt för EU att hålla en stadig kurs.

Kommissionens konkurrenskraftskompass, som lades fram i slutet av januari, återspeglar företagens oro över energikostnader och ekonomiska utmaningar, men åsidosätter viktiga prioriteringar såsom nollförorening och medborgarnas välbefinnande, och misslyckas med att styra EU:s ekonomi mot en ren, välmående och cirkulär framtid. Kompassen riskerar att leda EU på avvägar. Att främja en konkurrenskraftig utfasning av fossila bränslen utan att integrera sociala och miljömässiga mål undergräver EU-institutionernas själva syfte: att tjäna och värna det allmänna bästa.

Det som oroar det civila samhällets organisationer är det riskfyllda förenklingsmålet på 25 % i kompassen. En rationalisering av lagstiftningen är välkommen, men förenklingar utan grundliga bedömningar skulle kunna undergräva det viktiga hälso-, social- och miljöskyddet. Det är inte lagstiftning som hindrar företagsinnovation, utan snarare bristen på tydliga regler. Ytterligare avreglering skulle bara skapa ett klimat av osäkerhet som missgynnar pionjärerna – de företag som tar ledningen – samtidigt som framsteg och hållbarhet äventyras.

Vi befarar också att denna strävan efter förenkling kommer att ske på bekostnad av miljömässiga och sociala mål. Direktivet om företagens hållbarhetsrapportering, direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och EU:s taxonomi har många brister och har inte gått så långt som de kunde ha. Att försvaga dem ytterligare från en redan låg utgångspunkt skulle göra dessa direktiv meningslösa.

Ett annat konkret exempel visar vad som händer just nu. Flandern har ställts inför ett enormt PFAS-problem de senaste åren: en stor del av vårt territorium är förorenat med dessa kemikalier, och hundratusentals medborgare påverkas. En begränsning eller ett förbud enligt kemikalielagstiftningen (Reach) ses som det effektivaste verktyget för att begränsa riskerna med ämnen, såsom PFAS, som används både i industriprocesser och i produkter (blandningar och varor). Om kommissionen inte längre skulle trycka på betydelsen av en sträng Reach-lagstiftning skulle det öka risken för exponering för farliga kemikalier som är

skadliga för folkhälsan. Företagen skulle inte i lika hög grad behöva söka säkra alternativ, vilket skulle hämma innovation inom hållbar kemi. Miljöföroreningarna kan komma att öka eftersom mindre stränga regler leder till mer farliga utsläpp och avfall. Konsumenterna skulle löpa större risk eftersom produkterna inte kontrolleras lika noggrant med avseende på giftiga ämnen. Detta skulle kunna leda till att europeiska företag halkar efter i den globala omställningen till säkrare och miljövänligare produkter och förlorar marknadsandelar till konkurrenter som anammar framtidssäkrade innovationer.

Hur hoppfull är du om den gröna givens öde mot bakgrund av kommissionens nyligen aviserade kurs med sikte på att stimulera den europeiska ekonomin?

Kommissionens arbetsprogram för 2025 innehåller både löften och risker. Dess åtaganden om utfasning av fossila bränslen och energi till överkomliga priser signalerar en potentiell väg mot ett renare och mer resilient EU, men de centrala ambitionerna i den europeiska gröna given riskerar att åsidosättas. Farhågorna växer när det gäller den föreslagna omnibusförordningen, som skulle kunna fungera som en bakdörr för avreglering av företagens ansvar med ”förenkling” som förevändning. Den senaste tidens utveckling visar att förenkling alltför ofta används för att försvaga viktiga skyddsåtgärder, från kemikalielagstiftning till jordbruk. Den förhastade reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken i mars 2024, där gröna skyddsåtgärder avskaffades, är ett tydligt exempel. Nu riskerar den sedan länge emotsedda översynen av Reach, som en gång utformades som ett verktyg för att skydda folkhälsan och miljön, att ompaketeras som en ”förenklingsåtgärd” för att lätta på reglerna för industrin.

För bara några månader sedan lovade kommissionens ordförande Ursula von der Leyen att hålla kursen beträffande alla mål i den europeiska gröna given. Ändå säger det nuvarande arbetsprogrammet något annat genom att just de mål där åtgärder brådskar mest – särskilt nollföroreningsambitionen – nedprioriteras.

Anser du att den föreslagna avregleringen skulle kunna inverka negativt på hållbarheten och de framsteg som hittills gjorts?

EU måste stå emot lockropen om avreglering, som bara skulle undergräva den rättsliga säkerheten och förutsägbarheten för företagen, försvaga den långsiktiga hållbarhetsstyrda konkurrenskraften och urholka medborgarnas välbefinnande och förtroende.

EU måste se till att minskad byråkrati inte innebär försämrat miljö- och folkhälsoskydd. Ett smart genomförande bör stärka, inte undergräva, den europeiska gröna given. Att försvaga viktiga miljömässiga och sociala skyddsåtgärder med minskad byråkrati som förevändning är inte en strategi för ekonomisk styrka. Det är ett vårdslöst steg bakåt som undergräver just de regler som syftar till att framtidssäkra vår ekonomi. Allt detta ökar den alarmerande risken för att ett årtionde av framsteg i fråga om hållbarhet tillintetgörs.

Samtidigt utsätts det civila samhället för allt större tryck i hela EU, med restriktiva lagar om utländska agenter, nedslagna protester och minskad finansiering, vilket hotar de grundläggande rättigheterna. Det europeiska demokratiförsvaret och EU:s kommande strategi för det civila samhället måste omfatta mer än bara symboliska åtaganden – de måste tillhandahålla rättsligt skydd, hållbar finansiering och en strukturerad civil dialog med EU-institutionerna. Kommissionen måste i sitt arbetsprogram prioritera skyddet av demokratin genom att stärka det civila samhället. Utan ett oberoende civilt samhälle med tillräckliga resurser är själva den europeiska demokratin hotad.

Danny Jacobs *är generaldirektör för Bond Beter Leefmilieu – BBL (en sammanslutning av 135 icke-statliga miljöorganisationer i den belgiska regionen Flandern) och belgisk företrädare i Europeiska miljökontoret (Europas största nätverk av miljöorganisationer på gräsrotsnivå, som företräder omkring 30 miljoner enskilda medlemmar och anhängare)*.

Redaktör

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Medverkande i detta nummer

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dm)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonard Mallet (lm)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Samantha Falciatori (sf)
Parminder Shah (sp)
Thomas Kersten (tk)

Medverkande i detta nummer

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adress

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

02/2025